

A nagyszebeni vár tornyának mása.

MUZEUM A PESTI ROMANTIKA SZIGETÉN

Kevesen tudják, hogy a legromantikusabb pesti sétahelyek egyike, a Vajdahunyad várával díszített városligeti sziget, a legszebb pesti muzeumok közé tartozik . . .

A régi Magyarország minden építészeti szépségét ide zsufolták össze, valóságos építészeti stílusmuzeum ez a kis sziget, amit csak legkiemelkedőbb és legjellegzetesebb épületéről neveznek Vajdahunyad várának. Akkor építették föl, amikor az ezeréves Magyarországot ünnepelték a millenáris kiállításon.

A szép tervet Alpár Ignác, a kitünő építész valószínűleg meg. Szinte körül-köre lemásolta a régi Magyarország mondhatni minden történelmi becsű épületét, várát és összehordta a kis szigetre mindazt, ami szépet az országban fölfedezhettek. Természetesen csak részleteket: egyes tornyokat, ablakokat, kéményeket, szobrokat. De ezek a részletek pontosan jellemzik az illető helyet s a kor levegőjét, amelyben épültek.

A kapu, amelyen a látogató belép a legromantikusabb pesti muzeumba, a vajdahunyadi vár kapuja. Jobboldalon Vajdahunyad várának olaszos tornya emelkedik, baloldalt a nagyszebeni vár németes izlésű, nehézkes kaputornya.

A városligeti tóval szemben lévő falak és ablakok a felvidéki kastélyok és várak eredetijét mintázzák. A kőcsipkés, román és olaszos izlésű ablakorompántok nagyon szépek.

Benn az udvaron a jáki templom modellje áll, a kapubejárat fölött a híres tizenkét apostolszoborral. Kifelé, a templom háta mögött, Nagyszeben és Bártfa várostornyai állnak őrt. Továbbmenve, a

Jobboldalon: a vajdahunyadi öreg torony.

brassói Katalin-kapu zömök, négy kis kukucskáló-tornyos épülete állítja meg a nézőt.

És így tovább. Minden kis kő, minden torony és ablak jelentős, valamiről, valami történelmiről ad hírt. Csak egy hiba van e körül a nagyszerű és érdekes muzeum körül. Az, hogy gondozatlan, senki nem tudja, hogy mit lát. Más országban a történelmi műemlékek másolatait bizony aligha így őrzik.

Végeredmény: az a rengeteg ember — idegen és nem idegen —, akik szerelmesen andalognak itt, vagy, ha idegenek, meglepetve a sok szépségtől, fényképeznek, nem tudják, hogy mi is ez. Fogalmuk sincs arról, hogy a magyar múlt lovagkori romantikájának szelleme lebeg e történelmi részletek fölött.

Mennyivel okosabb és ötletesebb lenne az egész, ha minden részletnél, minden toronynál ott állna a három-négy nyelven megfogalmazott kis tábla, amely felvilágosítaná az olvasót, hogy ha valahol utazás közben találkozik az eredetivel, ne felejtse el: magyar szellem és magyar kéz építette ezeket a kőremekeket és a magyar történelem eseményei játszódtak le a patinás falak között . .

És a diákokat is ki kéne ide hozni minden évben egyszer-kétszer, hogy láthassák, milyen gyönyörű művészeti emlékeket rejtget Bártfa vára, Vajdahunyad, Nagyszében, Szalánvára, Segesvár . .

A vajdahunyadi öreg torony. Alsó kép: a nagyszébeni várablak másolata.

(Demjén József felvételei.)

